

Gymnázium Jána Adama Raymana

Prešov

OSCAR WILDE

2015

Katarína Polomská, septima

ÚVOD

Oscar Wilde, alebo celým menom Oscar Fingal O'Flahertie Wills Wilde sa narodil v írskom Dubline 16. októbra 1854 a zomrel 30. novembra 1900 v Paríži. Za svojich 46 rokov života sa preslávil ako dramatik, prozaik, básnik a jedinečný kritik viktoriánskej spoločnosti. Jeho citáty ho preslávili tak veľmi ako aj jeho jediný román, Portrét Doriana Graya, ktorý pojednáva o stále aktuálnych témach a je zdrojom nového pohľadu na svet aj pre ľudí dnešnej doby, prečo je aj vynikajúcim subjektom na výklad.

„Nesúhlasíť s tromi štvrtinami britskej verejnosti je základnou podmienkou duševného zdravia”, hlásal Wilde. K tomuto výroku ho viedla aj jeho komplikovaná životná situácia, keďže kvôli svojej sexuálnej orientácii bol v spoločnosti odsudzovaný. V roku 1895 bol obvinený z homosexuality a dva roky strávil vo väzení v Readingu, kde vykonával ťažké práce.

Po skončení trestu sa jeho život radikálne zmenil. Z uznávaného a vyhľadávaného autora zostal len životom zlomený bedár, ktorý už nepísal a ani sa nepredstavoval vlastným menom. Onedlho na to zomrel v parížskom lacnom hoteli na meningitídu.

Jeho pomník na parížskom cintoríne Père-Lachaise patrí k jedným z najnavštevovanejších dodnes.

OSCAR WILDE

Oscar pochádzal z dobre situovanej írskej katolíckej rodiny. Jeho rodičia patrili k inteligencii a aj on prejavil svoj dôvtip na tých najlepších školách, ako Trinity College v Dubline a Magdalen College v Oxforde. Už v mladom veku plynule hovoril po nemecky a francúzsky a bol známy svojou angažovanosťou v oblasti filozofie a rímskej a gréckej histórie. To mu pomohlo presťahovať sa do Londýna, kde sa stal známym členom kultúrnej a spoločenskej smotánky. Získal zamestnanie žurnalistu denníka *The Pall Mall Gazette*, zverejnil zbierku básní a dokonca sa vydal aj na turné do USA a Kanady. Wilde bol svojím humorom a jedinečným vyjadrovaním jednou z popredných osobností viktoriánskej spoločnosti.

Wilde sa preslávil majstrovským dielom, ktoré sa stále hrá na divadelných doskách, *Je dôležité mať Filipa* s podtitulom *Ľakovážna komédia pre vážnych ľudí*. Hra v sebe nesie mnoho Wildeovi vlastnej irónie, sarkazmu, paradoxu a aforizmov. Satirická komédia nadchla verejnosť a zaistila Wildeovi miesto uznávaného dramatika, ktorý bol v spoločnosti vyhľadávaný. Tieto roky patrili najlepšiemu obdobiu jeho života.

V roku 1890 sa začal zaoberať témou dokonalosti, krásy a umenia. Z týchto myšlienok vznikol jeho jediný román, *Portrét Doriana Graya*. Wilde vytvoril svoju postavu Doriana ako symbol dokonalosti, perfektnej a nestarnúcej krásy na úkor svedomia. Je mladý a neskúsený, čo využije Lord Henry a presvedčí ho, že jediné, na čom naozaj v tomto svete záleží, je mladosť a krása. Wilde zachytáva v mladom Dorianovi mnoho vlastností spoločnosti, ako nemravnosť, zhýralosť a chorobne zlý pohľad na svet. Tento román s hororovými znakmi a faustovskou témou sa stal jedným z pilierov modernej literatúry. Zároveň v ňom Wilde pojednáva aj o téme homosexuality, ktorá mu pomohla dielom šokovať, ale nanešťastie privrátila pozornosť aj na Wildeov vzťah s lordom Alfredom, ktorý trval niečo viac než tri roky.

Wilde sa ako tridsaťročný oženil s Constance Lloydovou a bol otcom dvoch detí. Nejednen z jeho slávnych výrokov, ako „Manželstvo je pokus a každý pokus má svoju cenu.“ alebo “Človek má byť stále zaľúbený, preto by sa nemal ženit.” svedčia o tom, ako veľmi nešťastný a nepochopený sa s Constance cítil. Keď sa prevalil jeho vzťah s lordom Alfredom, spoločnosť Wildeom pohrdala a bol odsudzovaný. Jeho milenec ho nahovoril žalovať za urážku na cti markíza z Queensberry, ktorý však súdny proces prevrátil na svoju stranu a

Wildea nechal zavrieť za „obscénnosť“, ako v tej dobe označovali ilegálnu homosexualitu. Pri pojednávaní vyšlo najavo, že s lordom Alfredom dokonca zneužívali mladých chlapcov. Wildeova manželka sa s ním rozviedla a bol odsúdený na dva roky ťažkých prác v Readingu, pričom lord Alfred zostal na slobode. Po prepustení už v spoločnosti nebol vítaný a po zvyšné tri roky svojho života cestoval po Európe bez peňazí a žil v lacných hoteloch v biede. Jeho posledný pokus o autorstvo bol len chabým pokusom, keďže jeho Balady o žalári v Readingu veľký úspech nezožali. Wilde v roku 1900 dostal chronický zápal ucha, čo prerástlo v meningitídu, na čo zomrel v parížskom hoteli d'Alsace vo veku 46 rokov.

Deväť rokov po jeho smrti mu bol postavený pomník na parížskom cintoríne Père-Lachaise na náklady jeho exmilenca lorda Alfreda

ZÁVER

Oscar Wilde zanechal svojimi dielami aj tragickým životom odkaz a inšpiráciu pre ľudí viktoriánskej spoločnosti ako aj pre moderného človeka. Jeho úspech pochádzal z jedinečného pohľadu na svet tohto cynického autora, ktorý svojimi trefnými výrokmi opakovanie poburoval kruhy vtedajšej smotánky. Iróniou, satirou a sarkazmom otvára oči každému, kto sa začíta do jeho diel.

Jeho snaha zmeniť spoločnosť sa odzrkadlila len pohrdaním a nespravodlivosťou. Avšak toto robí jeho osobnosť ešte zaujímavejšiu, keďže odvážne stál za svojím presvedčením, že „Nehreší ten, kto hreší z lásky.”

Wildeove diela priniesli mnoho nápadov a inšpirácii pre každodenného človeka a určite patrí k najodvážnejším a najdôvtipnejším autorom svetovej literatúry.

POUŽITÁ LITERATÚRA

Anonym, 2015. Oscar Wilde.[online] [cit. 2015-03-08].

Dostupné z: http://sk.wikipedia.org/wiki/Oscar_Wilde

Anonym, 2000. Citáty, Oscar Wilde.[online] [cit. 2015-03-08].

Dostupné z: http://www.citaty.sk/oscar_wilde_p-autor_id-13_s-2.html

Anonym, 2009. Oscar Wilde is released from jail.[online] [cit. 2015-03-08].

Dostupné z: <http://www.history.com/this-day-in-history/oscar-wilde-is-released-from-jail>

MATRIX, 2004. Oscar Wilde: životopis.[online] [cit. 2015-03-08].

Dostupné z: <http://referaty.atlas.sk/practicke-pomocky/zivotopisy/15904/oscar-wilde:-zivotopis>

WILDE, O., 2010. *The Picture of Dorian Gray*. Londýn: HarperCollinsPublishers. ISBN 978-0-00-735105-3.